

Akmé

Régi dicsőségek. Ha e forgácslapra tekintesz,
tudd, nem akármit láatsz: görög-ős iparos keze művét.
Most unt holmi csupán, mit a lom-hegyhátra hajított
egy hús pesti, kacatnak alítva a *gombfocipályát*.
Lelki szemekkel lásd. Kegyesebb fátum nyomain túl,
mondhatnak az idő, kinek ujjai piktor-ecsette
nyúltak, a sebzett fák, a penész holtszín-elegyéből
elkent arcfélét mázolt sima lakkozata. –
Gyújtósnak se való! Üzenőfal az elhaladóknak:
éremesélyesként indultak a mundialítón.

Nem volt még PC-nk. Az adás szünetelt: ilyen esté-
ken valahogy sűrűbb a homály, mi a szívre telepszik,
így aztán – mese nincs – koraéretten rezümáltunk.
Médiumok nélkül jártunk be csukásnyi világot.
Ó, Kabaré-hétfők! Nagypám lámpás Orionja!
Farkasház' Tivadar, Verebes tartotta a lelket
bennünk, míg a szobák falain külön életet éltek,
cillár karjaihoz fonván fura testük az árnyak.
Nedveitől nagyanyám bundás zsemléje az asztal
szalvétás tenyerén, tea gőzében szabadult meg.
Kispályás-létünk kötelékeiből kiszakadva
koptattunk Tisza-bőrt. Heti pénzen vett gumilabdánk.
Kisdobosújsággal tömtük ki a nyűtt csuka-gályát.
Békeszelek szárnyán hordozva a fals lehetőség:
kék nyakkendőből pionír. Tébláb Süsü-gárdák.
Menteni vágyva külön voltom hadi csatlakozástól,
gombfoci kódexem minden lapját magam írom.

Pálya tulajdonosát tisztelve a Falka vezérré
választott; mire én kakaócsiga-nyelven előszám-
láltam a had jelesit: ki-ki nyert posztján ilióni.

Zápor esernyőgomb lehetett, felirattal: „Apától”.
Évekig állóvíz-nyugalommal a gólvonalon tűrt
ellenfél-rohamot. Csak az ős firkája kopott meg.

Túl a tizenhatoson, jajtárs, kezdődik az élet!
Hermész-sarj *Szelesem* labdái a hely hazajáró
lelkeiként landoltak a másik srác kapujában.

Villám góljaitól pipa-nirvánák magasában
lobbot vetve enyészik az átlótt gombfociháló.
– Írás közben esik csak jól a csibuk: tömöm újra...

Béka-egér harc volt? Sohanapján majd kitalálom,
addig a Jaffa Narancs-korsót tireátok ürítem,
deszka-világfélénk szigorú mezejét körülállók.
S értsétek legalább: mire jó, mi saját idejéből
elbillenve szorul szobafal-támaszra ezentúl?
Szélnek eresztésén röviden töprengve kidobtam.
Csörgő gombüvegek regimentje követte a táblát.

Aranyorrú (külvárosi beszélyek)

(Izomország)

messze-messze izomország
hol a lány verőlegény
mert a kölköt is kiosztják
a nagymuter kőkemény

megújul a konditerem
vizsla úr erősödik
lóg hazai kondiszeren
csak a szív robotol itt

izomintézet az elnök
fals szöveggel adja át
minden baromarcút fellök
védi a tulajdonát

izomagyú focizsenik
gyepen sem felejtnek
futballhuligánok verik
agyon az ellenfelet

pláza több is áll a téren
bent tolong a trendi nép
rókabunda nőszemélyen
párja vállán szűk menyét

izomrendőr az ivóban
elsimulnak ráncai
a csapolt kenyértől jól van
csak rókázni jár ma ki

sok ezer csatorna és mind
egy dobozból nézhető
generációkat békít
kit zavar a hangerő

birkenau hirosíma
izomország mezején
milliók után ki rí ma
él-e oly nehézlegény

*(Szobafogságban,
avagy*

keresett tárgy megtisztítása)

Ekkortájt Aranyorr' küszöböt sem lépve keresztül,
bokrosodó aloéi közé fészkelte magát, mert
látni se bírta az embereket: két hét szobafogság
üdvös a léleknek. Napi élelem és pia végett
– némi fizetségért – szomszédai jártak a boltba,
és a bevásárlókosarát a kilincsre helyezték.
Egymaga volt. Ha világi zajok törték meg a csendet,
néhány szóval a zörgő járművek vezetőit
medvék lakta vidékre irányította szelíden.
Most rászánja magát, amit évek alatt csak odázott:
itt az idő, hogy a sutba hajított gombfocipályát
jól leporolja. Talán nagyapó vonszolta a gyárból
azt a nehéz deszkát, mire firkáltak sztahanóvok;
volt élmunkások fala, ám tele régi fotóval;
végül az ő munkái nyomát őrizte a furnér,
mert az öreg szerszámaival formára leszabta,
festett rá sok-sok vonalat; finoman faviasszal

vonta be, hogy tartós legyen és jól csússzon a pálya.
Még mielőtt átadta ajándékát a fiának,
irhakabátjáról – háttal – valamit leszakított;
tudta a lurkó, hogy mi lehet, már nyújtja a markát,
mégis nőnie kell, s neki egyszer majd nevet adhat.
Akkora gombot varrtak régen a durva zekékre,
mint egy fél citrom, mit a herbateába facsarhatsz,
és az opálos színei megcsillantak a napban.
Nem csoda hát, ha beindult aggyal, kapva utána,
fogtad az ollót és egy nyisszantásra levágtad:
volt és nincs a kabáton dísz, helye már csapatodban.
Bölcs, aki gyertya levét csorgatta a gyöngy üregébe,
mert az dupla erővel lőtte utána a labdát,
így a fináléban Cziborék mosták le a gyepről
Fritz Walterrel a győztes német válogatottat.
Most rövidebb szünetet tartott, ugyanis megakadtak,
fogytak a gondolatok; teakészítője füttyült már,
karnyújtásnyira állt, lehajolt és itta a párát.
Azzal a békével, mi uralta a lelke egészét,
gondolt vissza a tákolt disznóól tetejére:
itt a lakók rőfögése; az állati bűz se zavarta,
édeni érzések közepette hevert a cserépen.
Nyár volt, és valahogy szorosabb kötelék alakult ki
élő; földi dolog s a talajvászonra vetített
árnya között; e valóságnak próbált Aranyorrú
emlékraktárában elég biztos helyet adni,
és mert szellemi éhségét zabolázni muszáj, csak
hordta magával a kölcsönkönyveket „ólterasz”-ára,
mert így hívta a barna tetőt, hova létra se kellett.
Megdől minden időök mesekönyv-lapozási rekordja:
fél nap után ismerte majombölcs kínai útját
– cirka ezerkétszáz oldal lehet az kötetenként –,
majd Urasíma Taró jöhetett a vitézi Japánból.
Nyár van. Zombisebességgel gördülnek az órák.
Néha megálltak a pajtások kalyibája tövében,
és nekirugdosták a bogyójuk a sárga falaknak;
meglehet épp’ labdázni a lármás grundra siettek.
Nagy kópé valamennyi! Előszámlálta a brancsot:
Tartós Sárika; Harsonasegg; Agynélküli János.
Itt becsukott szemmel pörgette tovább az agyában:
Sárika csillag volt; János nagy terhe az éjnek,
köztük Harsonaseggű állt, ki pukizni tudott csak.

Szíve követte a távolodókat, a teste maradt, mert
kínzó gondolat ébresztette, lerántva jelenbe:
rendőr jön, feltépi az ajtót és gumibottal
űzi a sok zuglói közé, ki a mocskos ivókba,
hol csövesek, cédák; pancsolt italok melegednek.
Székeket és asztalt tolt most a bejárat elébe,
hogy lélek se hatolhasson be a zárkaszóába,
majd miután seprűvel a deszkalapot leporolta,
gombfocipályáját is a sánc hátára helyezte.
Már mosolyog, mert tarthat kapcsolatot helyiekkel,
nyitva az ablak. Postáját felhúzza kötélén.

„Rémálmom libasültjei és torták a magasban”,
dörmögi még ágyán heverészve a mord Aranyorrú,
mert különös módon tréfálta meg éjjel az álom.
Mint a sovány remeték, mértéktartással evett csak,
és mosdatlanul és szennyes, napi göncben aludt el,
fertály óra után ébredve az álomi lénye
majd’ regiment emberre terített asztal előtt állt.
jár neki annak fője alítja lehuppad a székre
körbegurítja szemét vizsgál mindent a teremben
most eszmél igazán mert lélek sincs körülötte
nyúl is az étkek után hogy bendőjét telerakja
ámde mi ördögi csel mind szárnyra kapott a finomság
karnyújtásnyira leng a malac szájában a citrom
várta először majd korgó gyomrába repülnek
szépen a sült madarak tátogva tekint a magasba
ám a türelme fogyott két lábbal az asztalon áll már
nyújtja a karját és hadonászik a tápok ügyesbek
légi mutatványok közepette kezét kikerülték
bucskáz száz liba és kacsá és ugyanennyi fatányér
honnan a szószok egyéb nedvek le a földre petyegtek
csörren a sárga dió ha szemöldökfának ütődik
rőt feje nélkül száll a kakas sült tyúkja nyomában
csaknem eléri de bottal a légbe suhint aranyorrú
ekkor az ormányát veszi célba kovászos ugorka
orkán táncol a talpak alatt és űzi e helyről
Ölmonitorja után nyúl hosszan, az éjjeliszekrényt
megbillenti; a váza törik, de az eszköz egészben,
érintésre beindul most fedeles masinája.
Nézi merően. Egész jó meccs köti épp’ le figyelmét:
gyors cselek és passzok, tömeg őrzöng fönt a lelátón,
és mind-mind maga volt, ki gyepen kergette a labdát.

(Intermezzo-
örökebb múzsá hívása)

Múzsá, ha Mars kokasol; Merkúrra simulsz lovagolva
vagy Jupiter döngét – ne feledjük a nyálas Apollót –,
két ölelés szünetébe' tekints Rákospalotára:
itt lakom én, ki *szavak nélkül* nyögi régen a terhed.

(Elégia örökebb múzsához)

Mint aki lassú, karcos blues hangjára ocsúdik
és megtölti a szívét kék, keserű muzsikával,
éjbe tekintett át. Az idő alkalmas az útra.
Percig az Értelem ágboga közt lógázta a lábát;
mélybe bukott, de a lelke – mi hév – ideái nyomában.
Elvénuült a világ; a nehéz párákban alább szállt,
undora nem csökkent borzas tömegekbe verődött,
szellemi ázalagon tengődő emberek ellen,
kínjai zsidbasztják: agya dermedt és szeme vak már.
Isten volt, szökevény; a teremtett benne veszett el.
Tudja – ha már olvasmányai közt szerepelt sok arab bölcs –,
úgy tartják Keleten, nem a sodró Léthe vizén él
az, kit a zsúfolt menny tornácáról levetettek,
itt a pokol, bizony itt, hol a nap sasként koponyákra
csap le a felhők közt lapuló Thanatosz magasából.
Föld üregébe leszállni? Minek, ha való, mit a példa
állított; duda kell csak a létkerülő hivatáshoz,
mégsincs Orpheusz-ellátó; olyan arc, ki ezer közt
pöre fasíppal sárkányt táncoltatni ma képes.
Hol lehetek, töpreng alagyák szerzője; körülnéz,
nagy levegője lebontja a fallá nőtt pipafüstöt,
szűnik a gondolat-áram, agyában a gyors vezetékek-
től táplált ábránd elenyészik az elme-sötétben.
Terme falán függő bakelitlemezek sokasága:
fényévekre e raj, gondolja. Tekintete ekkor
téved a már-már kész szöveget fogadó papirostra,
ám mielőtt egy szót is akár – dőréen – lejegyezhet,
ünnepi aktusként, gyorsan széttépi az árkust.
Úgy döntött, örökebb múzsának ajánlja tudását,
s ott folytatta *magában* a munkát, hol befejezte.

(Meglátogatni Lótusz Jánost)

Úgy érezte karosszékében a bölcs Aranyorrú,
több könyvtárnyi regény, filozófia lakja agyát már,
unta az ósdi meséket; a hősök is összezavarták:
Helsingör palotája se tágas e néma seregnek.
Megjegyzem, ragyogó pikareszk lapul ott az ölében:
madridi, sánta pokolfi feszült neki éji tetőnek,
hogy megemelve cseréptömeget leshessen a házba,
hol szerelem meg arany, vesztőhely a téma lakók közt.
Mit számít. Csak a könyvatkák univerzuma; lomhán
messze hajítja a hercegi dánt, vele Antigonét is,
gyertya világa felett szárnyalnak légiaköltők.
Loppal az állólámpájára figyel, mi helyeslőn
bólint és úgy tetszik, előre kilép a sarokból,
nyílik a szekrény ajtaja, földön kúszik a nadrág,
gyűrött ingje a karját tárja felé levegőben,
tüstént mennie kell; a kabát gombolja magát már.
Ó, Czobor utca! Beszívja e hely keserű levegőjét
bérház ajtaja mellett állva derék Aranyorrú,
ötszázast keresett és lelt a ruhája zsebében,
nyújtja az emberi bűz forrásáig lehajolva
hányás és ürülék mellett heverő nyomorultnak.
Lépne, de közmunkások az út közepén menetelnek;
távrolról szemlélve a nagy tömeg összemosódik:
száz lábával a fények alatt gyűrűzik el éppen.
Első útja a boltba vezet: valamit csomagoltat,
néhány zsömlé; szalámi; Pa'nónia sajt elegendő,
kérne a pultostól, de az ürge a régi eposzból
ismert emberevő; juhok őrzőjére hajaz, bár
két szeme volt, de nehéz bundája befedte a testét
és iszonyú bárdjával a henteslapra lesújtott.
Fellöki nagy zavarában a háta mögötti fazont, úgy
iszkol az üzletből; robog át a bejárati ajtón,
reklámszatyra üres, de megúsza iménti kalandját.
Pattan az öngyújtó. Keveset szippant a dohányból,
mert odacammog elé egy nagydarab és fura szerzet.
Csak cigi kell neki – néma talán –; imitálja a slukkot,
szép kis húszfiorínóst már perkálna is érte;
morzsolgatja az érmét és így nyújtja a markát,
majd a lapáttenyérével hátba veré Aranyorrút.
Társa a túlsó oldalon áll: ő pénzre vadászik;
míg síró gyereket ringat kosaras kocsijában,

nézi az elhaladó mamikat, könnyörögve letérdel;
már ropogós matyiért jósolna lakást a családnak.
Így lesi áldozatát Zuglóban a Szkülla, Kharübdisz.
Ült az ivóban a rendőr: gyilkos napja után itt
tölti az est becsesebb idejét, gumibotja ölében;
pár rövidet legurít torkán, meglódul a nyelve,
hosszú eszmecseréje magasb röptű helyiekkel.
Látja az ablakon át, hogy rendzavarás folyik éppen,
lobban az arca, feláll; lódítja a kocsmai széket,
rázza a bunkót és horkantja: „ti semmirekellők”;
áltör a népen. A tiltó lámpa se állja az útját.
Ugrana járdaszigetre, de kőbe ragadt a cipő és
megnő, átalakul: faszertűvé válik a törzse,
karja helyén leveles, zöld ág nyújtózik; a végén
ott himbálja a szellő silbakoló gumibotját.
Néhány női pilóta a kismotorú bogarában
félre is érti, tapossa a gázt, autók sora dörren;
Bosnyák tér fele fordul a busz, neki pont a tujának.
Nézi a csődületet; tűnődik a bölcs Aranyorrú:
égi jelek vezetnek? Fene vinné, most gyalogolhat.
(...)